

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
BANJALUKA
Broj: 71 0 P 272269 21 Rev
Dana, 16.08.2022. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija Tanje Bundalo, kao predsjednika vijeća, Biljane Majkić Marinković i Biljane Tomić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužioca D. K. iz B., koga zastupa punomoćnik V.G., advokat iz B., protiv tuženih M.K. iz B., M.M. iz B., i Lj. K. iz B., S., koje zastupa punomoćnik R.M., advokat iz B., radi utvrđenja pravne valjanosti ugovora, vrijednost predmeta spora 35.000,00 KM, odlučujući o reviziji tuženih izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 272269 20 Gž od 11.12.2020. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 16.08.2022. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Odbija se zahtjev tužioca za naknadu troškova za sastavljanje odgovora na reviziju u iznosu od 1.125,00 KM.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Banjaluci broj: 71 0 P 272269 17 P od 30.12.2019. godine utvrđeno je da je pravno valjan darovni ugovor zaključen dana 30.03.1992. godine u B., između prednika parničnih stranaka, K.S., sina P., kao darodavca, i tužioca K.D., sina, S., kao daroprimca, na kojem su potpisi strana ovjereni pred Osnovnim sudom u Banjaluci na dan 02.04.1992. godine pod brojem 1-Ov-..., predmetom kojeg su bile nekretnine sada označene kao: k.č. broj 53/1 P. kuća i zgrada površine 131 m², voćnjak 4. klase površine 622 m² i dvorište površine 500 m²; k.č. broj 53/2 P. kuća i zgrada površine 67 m², voćnjak 4. klase površine 156 m² i dvorište površine 500 m²; k.č. broj 54 P. voćnjak 4. klase površine 695 m²; k.č. broj 55/1 P. njiva 4. klase površine 435 m²; k.č. broj 55/2 P. njiva 4. klase površine 7.169 m²; k.č. broj 55/3 P. njiva 4. klase površine 1.370 m²; k.č. broj 55/4 P. majdan pjeska površine 824 m²; k.č. broj 55/5 P. njiva 4. klase površine 180 m²; k.č. broj 56 P. šuma 5. klase površine 1.941 m²; k.č. broj 167/1 B.P. njiva 5. klase površine 2.243 m²; k.č. broj 167/2 B.P. njiva 5. klase površine 64 m², sve upisane u p.l. broj 119 KO B.G., što su tuženi K.M., M.M. i K.Lj., svi djeca S., dužni priznati i trpjeti da se tužilac na osnovu ove presude kod Uprave PJ B., na označenim nepokretnostima upiše kao posjednik sa 1/1 dijela.

Obavezani su tuženi da tužiocu solidarno nadoknade troškove parničnog postupka u iznosu od 4.360,00 KM, u roku od 30 dana od dana prijema presude, dok se zahtjev tužioca za nadoknadu troškova postupka, preko dosuđenog iznosa odbija kao neosnovan.

Drugostepenom presudom Okružnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 272269 20 Gž od 11.12.2020. godine, žalba tuženih je djelimično usvojena prvostepena presuda u dosuđujućem dijelu odluke o troškovima postupka preinačena tako da su obavezani tuženi da tužiocu na ime troškova postupka isplate iznos od 4.030,00 KM, umjesto iznosa od 4.360,00 KM, dok je u ostalom dijelu prvostepena presuda potvrđena.

Blagovremeno izjavljenom revizijom drugostepenu presudu pobijaju tuženi zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava. Predlažu da se drugostepena presuda preinači ili da se ukine.

Tužilac u odgovoru na reviziju tvrdi da revizija nije osnovana i predlaže da se odbije.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora u ovoj parnici je zahtjev tužioca da se utvrdi da je pravno valjan darovni ugovor koji su zaključili S.K., kao darodavac, i D.K., kao daroprimac, koji ugovor je ovjeren kod Osnovnog suda u Banjaluci broj Ov 1- ... od 02.04.1992. godine, i da su predmet tog ugovora nepokretnosti bliže označene u izreci prvostepene presude, te da se obavežu tuženi trpjeti da se tužilac na osnovu ove presude u katastarskom operatu upiše posjednikom predmetnih nepokretnosti sa 1/1 dijela.

Ocijenom provedenih dokaza utvrđeno je da je otac stranaka S.K., kao darodavac, sa tužiocem, kao daroprimcem, zaključio pismeni ugovor o darovanju koji je sačinjen 30.03.1992. godine i na kome su potpisi ugovarača ovjereni kod Osnovnog suda u Banjaluci pod brojem Ov-1-... od 02.04.1992. godine. Predmet darovanja prema sadržaju ugovora su nepokretnosti označene kao, parcela k.č. broj 53 P. kuća površine 47 m², dvorište 500 m², i pašnjak 85 m², parcela k.č. broj 54 P. pašnjak 3. klase u površini 823 m², parcela k.č. broj 55/2 P. kuća i zgrada u površini 112 m², dvorište 500 m², njiva 4. klase 1.039 m² i njiva 8. klase u površini 8.223 m², k.č. broj 56 zv. P. šuma 5. klase u površini od 1.941 m², k.č. broj 166 B.P. zgrada (štala) 46 m² i dvorište 368 m² i k.č. broj 167 B.P. njiva 5. klase u površini od 1.893 m². U ugovoru je označeno da je ukupna površina darovanih nepokretnosti 15.577 m² i da su sve upisane u p.l. 119 k.o. B.G.

Ocijenom nalaza i mišljenja vještaka geodetske struke utvrđeno je da su u p.l br. 119 k.o. B.G. upisane parcele i to: k.č. broj 53/1 P. kuća i zgrada površine 131 m², voćnjak 4. klase površine 622 m² i dvorište površine 500 m² (ukupno 1.523 m²); k.č. broj 53/2 P. kuća i zgrada površine 67 m², voćnjak 4. klase površine 156 m² i dvorište površine 500 m² (ukupno 723 m²); k.č. broj 54 P. voćnjak 4. klase površine 695 m²; k.č. broj 55/1 P. njiva 4. klase površine 435 m²; k.č. broj 55/2 P. njiva 4. klase površine 7.169 m²; k.č. broj 55/3 P. njiva 4. klase površine 1.370 m²; k.č. broj 55/4 P. majdan pjeska površine 824 m²; k.č. broj 55/5 P. njiva 4. klase površine 180 m²; k.č. broj 56 P. šuma 5. klase površine 1.941 m², k.č. broj 167/1 B.P. njiva 5. klase površine 2.243 m², k.č. broj 167/2 B.P. njiva 5. klase površine 64 m², ukupne površine 16.897 m². Ovim parcelama odgovaraju parcele koje su označene u predmetnom ugovoru o darovanju kao k.č. broj 53 P. kuća površine 47 m², dvorište 500 m², i pašnjak 85 m² (ukupno 632 m²), k.č. broj 54 P. pašnjak 823 m², k.č. broj 55/2 P. kuća 112 m², dvorište 500 m² i njiva 1.039+8.223 m² (ukupno 9.834 m²), k.č. broj 56 zv. P. šuma

1941 m², k.č. broj 166 B.P. zgrada (štala) 46 m² i dvorište 368 m² (ukupno 414 m²) i k.č. broj 167 B.P. njiva 1.893 m² s tim da je ukupna površina navedenih parcela 15577 m² kako je to navedeno i u darovnom ugovoru. Razlika u ukupnoj površini između sada uknjiženih parcela u katastarskom operatu tj. parcela iz tužbe u odnosu na površinu navedeni u ugovoru iznosi 1.320 m². U vrijeme zaključenja darovnog ugovora 1992. godine u p.l. 119 k.o. B.G. kao posjed K.S. bile su uknjižene sve parcele koje su navedene u darovnom ugovoru sa istom kulturom i površinom osim za parcelu k.č. broj 55/2 koja je bila uknjižena kao njiva 4. klase površine 2.781 m², i njiva 8. klase površine 8.223 m², tj. ukupno 11.004 m², a na ovoj parceli nikada nije evidentirano postojanje bilo kakvog objekta. Prema mišljenju vještaka prilikom zaključenja darovnog ugovora broj 1-Ov-... od 02.04.1992. godine nisu korišćeni podaci o kulturi i površini parcele broj 55/2 iz katastarskog operata radi čega ugovor nije provodiv. Katastarski operat katastra zemljišta za k.o. B.G. je izrađen na osnovu avio snimanja izvršenog 1969. godine i isti je stupio na snagu 1974. godine s tim da se u periodu od 1974. godine do 1993. godine položaj površina i oblik parcela nije mijenjao. Promjena oblika položaja i kultura na nepokretnostima upisanim u p.l. 119 k.o. B.G. bez promjene granica posjeda izvršena 1993. godine u postupku reambulacije na osnovu aviosnimanja iz 1987. godine. U tom postupku izvršeno je po „službenoj dužnosti“ cijepanje parcela radi promjene kulture i uplanjivanja novoizgrađenih objekata bez promjene granica posjeda, a podaci ove reambulacije u katastarskom operatu su provedeni 1993. godine stavkom spiska promjena broj 2/93 tako da cijepanje parcela nije izvršeno na zahtjev bilo kojeg posjednika. U zemljišnoj knjizi predmetne parcele po starom premjeru odnose na parcele broj 259/1 P. oranica površine 4.390 m², 259/2 kuća i dvorište u površini 2.370 m², dio 260/1 P. čija je ukupna površina 5.600 m², dio 260/2 V.k. pašnjak čija je ukupna površina 5.600 m², i 262/8 P. njiva površine 2.100 m² upisana u z.k. ul. br. 334 k.o. B. U navedeni z.k. ul. pored nabrojanih uknjiženo još 157 parcela u sveukupnoj površini od 452.348 m² kao susvojina 28 suvlasnika od kojih je K.(P.)S. uknjižen sa dijelom 33/2515. U katastarskom operatu kao posjednik svih spornih parcela čija je ukupna površina 16.897 m², kao i ostalih parcela, upisan je K.S. u p.l. br. 119 k.o. B.G. sa 1/1 dijela. Predmetni ugovor nije proveden u katastarskom operatu kao ni u zemljišnoj knjizi.

Utvrđeno je da je tužilac, kao podnosilac zahtjeva, podneskom Uprave, Područna jedinica B., od 25.10.2017.godine upućen da otkloni nedostatke koje se odnose na neusaglašenost parcela navedenih u darovnom ugovoru sa onima koje su upisane u katastarskom operatu, jer se u protivnom na osnovu ugovora ne može izvršiti promjena u katastarskom operatu.

Ocjenom iskaza tužioca utvrđeno je da je zaključenje darovnog ugovora predložio otac tužioca, što je tužilac prihvatio 1981. godine. Tada tužilac počeo da pravi i kuću na nepokretnostima koje su bile predmet poklona, a kasnije je ugovor ovjeren u sudu od strane M.D., a oko sačinjavanja ugovora mu je pomogla njegova sestra Lj.K. jer je ona radila u Osnovnom sudu. Ugovor je sačinila advokat G.E. Otac je ugovorom tužitelju poklonio staru kuću, novu kuću, štalu i parcelu preko puta sa štalom, sve skupa oko 16 dunuma zemljišta. To što mu je otac poklonio sastoji se iz dva dijela – komada zemljišta, na jednom dijelu se nalazi nova i stara kuća, a na drugom štala. Ta dva komada dijeli put koji prolazi kroz selo. On je sam gradio tu novu kuću za svoje potrebe i svoju porodicu 1981. godine kada je došao iz I., a otac mu je dozvolio da gradi. U to vrijeme u staroj kući živjeli su on, supruga, i njihovih dvoje djece te Lj. i M. koji je studirao komercijalu u B., kada je došao iz vojske, a Lj. je završila te godine upravnu školu. Oni su tu dolazili, a živjeli su u kući koju je otac napravio 1971. godine u D. u ulici ... U tu kuću je uselio 1983. godine jer je opremio najprije jedan sprat, a staru kuću su koristili kao dvorišnu zgradu. Sin tužioca je poginuo 1997. godine, a

supruga tužioca je umrla 2005. godine. Tužilac je živio u B. do 13.05.2008. godine, kada je otišao kod nevjenčane supruge sa kojom živi i danas na adresi ... Tužilac je bio dijete kada je njegova sestra M. napustila B., i otišla u K.D. radi školovanja, a udala se ...1974. godine, kada je on bio u vojsci u Z.. M. je napustio B. kada se oženio i otišao je sa suprugom u kuću u D., a Lj. se udala 1981. godine i otišla u J. U B. su ostali živjeti tužilac, njegova supruga, njihovih dvoje djece, otac i majka. Nije dizao kredite za izgradnju kuće jer je zaradio novac radeći u Nj., Lj. i I. Otac je umro ...2013. godine. Tužilac nije upoznat sa cijepanjem parcela koje su bile predmet ugovora o darovanju.

Ocjenom iskaza tuženog M.K. sud je utvrdio da je njihov otac umro 2013. godine. On nije znao ni za kakav ugovor između oca i D., niti ga je iko spomenuo prilikom dogovora oko podjele imovine između nasljednika, oko četiri godine prije očeve smrti. Navodi da im je otac nekada davno spominjao da je D. potpisivao neke papire za poljoprivredne kredite, što nije smatrao bitnim. Na tim nekretninama se nalaze nova kuća, stara kuća, magaza, dva kokošinca i svinjca koje je otac dao njemu. Staru kuću i štalu je gradio otac, a novu kuću, kako navodi, 99,9 % otac. U staroj kući su živjeli majka i otac, M. i Lj. dok se nisu udale, on i njegova supruga jedan period, D., njegova žena i dvoje djece, a sada u tim objektima ne živi niko, a jedino on i njegova supruga održavaju staru kuću i obrađuju zemlju. D. je prije obrađivao tu zemlju sa ocem, ali to ne čini unazad 10 godina. Kada je napravljena svi su prešli u novu kuću, a staru su koristili kao dvorišni objekat. Tuženi je živio u novoj kući do rođenja sina odnosno 1987. godine i otišao je u njihovu zajedničku kuću od oca u D., u ulici ..., koju je isto pravio otac.

Ocjenom iskaza tužene M.M. utvrđeno je da je tužena bila upoznata sa parcelacijom očevog zemljišta na četvero nasljednika, jer je ona u to vrijeme bila u penziji i čuvala i njegovala bolesne roditelje. D. je isto bio upoznat sa tim dogovorom, budući da su dio imovine dijelili on i M., a dio M. i Lj., s tim što je D. otac dao pravo da bira, jer je i živio sa njim. D. je izabrao voćnjak na kojem se nalazi nova kuća za koju je otac rekao to će D. i pripasti, čemu se ostali nisu protivili, jer je D. sa svojom porodicom živio sa roditeljima, zajedno su radili, gradili, a otac je bio njemački radnik, a kasnije i penzioner. Sve to se dešavalo 3-4 godine prije smrti majke i oca. Ona je prvi put ugovor o poklonu vidjela na prvom ročištu ostavinske rasprave i niko joj do tada ništa o ugovoru nije rekao.

Ocjenom iskaza tužene Lj. K. utvrđeno je da je otac sazvao svu djecu radi podjele imovine kako bi za života svakom dao po dio, pri čemu je pitao D. koji dio on želi da bi taj dio dijelio sa M., a ona i M. bi dijelili drugi. Otac je rekao da će nova kuća da pripadne D., a voćnjak koji se nalazi na parceli gdje je kuća treba da dijeli sa M., na što je on pristao, a drugi voćnjak je ostao njoj i M. da dijele. Otac je odlučio da D. pripadne nova kuća, a stara treba da ostane ostalima kako bi imali gdje da dođu kada posjete grob roditelja, kako bi znali gdje su se rodili, što su svi i prihvatili. Takođe je rekao da će jedan dio parcele preko puta nove kuće, koji je podijeljen putem, odvojiti i dati M. za baštu i dio za voćnjak, oko dunuma, što su sve prihvatili. Ostale šume i njive otac je ostavio M. i D. na jednake dijelove, a samo manji dio njoj. Dogovor je bio oko 3-4 godine prije smrti roditelja, a prisustvovao je i D. i pri tome se nije protivio. D. je već tada bio otišao kod nevjenčane supruge i dolazio je tu, a otac ga je zvao da dođe da se dogovore. Nije tačno da je advokat E. pravila ugovor 1992. godine, niti im je tužena pomagala da sačine ugovor kako je to naveo D. u svom iskazu, jer po njenom sjećanju advokat E. nije tada bila advokat. Tužena je počela 1991. godine da radi u Osnovnom sudu, gdje je radila i 1992. godine.

Ocjenom iskaza svjedoka D.K. utvrđeno je da mu je S.K. bio stric, da on živi blizu spornih nekretnina, na udaljenosti od oko 150 m, navodi da je pokojni S. govorio da će podijeliti djeci zemlju, a poslije je čuo, budući da nije bio lično prisutan, da je bio geometar i da se svako prihvatio svog dijela. To je bilo oko tri, četiri godine prije njegove smrti.

Ocjenom iskaza svjedoka R.K. (supruga tužene Lj.), utvrđeno je pokojni S. pozvao svoju djecu radi podjele zemlje. Dogovor je bio da se pozove geometar, svjedok je bio zadužen da vozi geometra sa njive na njivu. Prvo što je rekao tada S. bilo je da stariji brat i sestra dijele jednu njivu, a mlađi brat i sestra drugu njivu. Starijima je davao da biraju voćnjake i dao im je prioritet. Jednu šumu koju je kupio je dao kćerkama, a ostale dvije je dao sinovima. Niko, pa ni D. se nije protivio, a D. je već parcele koje je dobio davao na upotrebu trećim licima. Sve to se odvijalo otprilike u oktobru ili novembru 2010. godine. Za staru kuću je rekao da je daje M. i kćerkama, da imaju da dođu tamo gdje su rođene. Nova kuća je pripala D., zajedno sa štalom, a po njegovom mišljenju čak su mu pripale i magaza i pojata.

Na prednjem utvrđenju prvostepeni sud temelji zaključak da je predmetni darovni ugovor zaključen između tužitelja i njegovog oca, da je ugovor sačinjen u pismenoj formi i da je ovjeren kod Osnovnog suda u Banja Luci, 02.04.1992. godine, pod brojem I-... Prvostepeni sud je našao da darovni ugovor nije regulisan odredbama Zakona o obligacionim odnosima i da se na ovaj ugovor primjenjuju pravna pravila Srpskog građanskog zakonika iz 1844. godine, da su bitni elementi ugovora o poklonu su predmet poklona i namjera da se poklon učini (animus donandi). Imajući u vidu odredbe darovnog ugovora, i utvrđenje o identitetu nepokretnosti zasnovano na nalazu i mišljenju vještaka geodetske struke prvostepeni sud je utvrdio da nepokretnosti označene u tužbenom zahtjevu odgovaraju nepokretnostima koje bile predmet spornog ugovora upisane u PL br. 119 k.o. B.G., i da su ove parcele u momentu zaključenja ugovora bile upisane kao posjed K.S., te su nakon zaključenja ugovora reambulacijom koja je provedena po službenoj dužnosti parcele promijenile položaj i oblik bez promjena granica. Imajući u vidu iskaze tuženih, te svjedoka K.R. i K.D., prvostepeni sud jer utvrdio da je između S.K. i tuženih postignut usmeni dogovor o podjeli predmetnih nepokretnosti, da taj dogovor nije sačinjen u pismenoj formi i da ne proizvodi pravno dejstvo niti utiče na darovni ugovor koji je zaključen sa tužiocem.

Drugostepeni sud je prihvatio utvrđenje i pravne zaključke prvostepenog suda i našao da je predmetni ugovor formalno pravno valjan, jer je zaključen saglasno odredbi člana 9. stav 2. Zakon o prometu nepokretnosti („Službeni list SR BiH“, broj 38/78, 4/89, 29/90 i 22/91, te „Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 29/94 - u daljem tekstu: ZPN) sačinjen u pismenom obliku i potpisi ugovarača ovjereni u nadležnom sudu. Prema stanovištu drugostepenog suda predmetni ugovor nema elemente ugovora o ustupanju i raspodjeli imovine za života, jer ne obuhvata sve nasljednike i nije ovjeren od strane sudije u smislu člana 110. Zakona o nasljeđivanju („Službeni list SR BiH“ broj 7/80 i 15/80), a koji je bio na snazi u vrijeme sačinjavanja ugovora o darovanju.

Nižestepene odluke su pravilne.

Nižestepeni sudovi su u ovom postupku razmotrili činjenice koje su stranke iznijele i odredili izvođenje dokaza koje su stranke predložile do zaključenja pripremnog ročišta, pa nema mjesta revizionom prigovoru da je na štetu tuženih povrijeđeno raspravno načelo iz odredbe člana 7. stav 1. i stav 2. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13 - u daljem tekstu: ZPP). Izvedeni

dokazi ocjenjeni su pojedinačno i u međusobnoj vezi saglasno odredbi člana 8. i člana 123. stav 2. ZPP, pa nije osnovan revizionom prigovor o povredi navedenih odredbi ZPP.

Tuženi u reviziji ukazuju da drugostepeni sud nije ocijenio dokaze dostavljene uz žalbu, rješenje o provedenoj promjeni broj ... od 31.08.2011. godine, prijavni list B od 19.08.2011. godine, kopiju katastarskog plana od 26.05.2011. godine i posjedovni list od 24.01.2020. godine (na kojem je naznačeno „za internu upotrebu“).

Prema odredbi člana 207. stav 1. ZPP u žalbi se ne mogu iznositi nove činjenice i predlagati novi dokazi, osim ako žalilac pruži dokaze da ih bez svoje krivice nije mogao iznijeti odnosno predložiti do zaključenja glavne rasprave.

Naprijed navedene pismene isprave tuženi su prvi put ponudili kao dokaze tek u žalbenom postupku. Žalioci uz žalbu nisu ponudili dokaze o tome da su iz objektivnih razloga bili spriječeni na navedene nove dokaze predložiti do zaključenja ročišta za glavnu raspravu pred prvostepenim sudom. Zbog toga nisu bili ispunjeni uslovi iz odredbe člana 207. stav 1. ZPP da se ovi novi dokazi prihvate u žalbenom postupku.

Darovni ugovor je neimenovani ugovor obligacionog prava, pa se na njega primjenjuju pravna pravila ranije važećeg građanskog zakonika, prema kojima pismena forma ugovora o poklonu služi u svrhu dokazivanja postojanja ugovora. Potpisi ugovarača na predmetnom ugovoru ovjereni su kod suda pa taj ugovor ispunjava i formalno pravne uslove iz odredbe člana 9. stav 2. ZPN.

Odredbom člana 46. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“ broj: 29/78, 39/85, 45/89, 57/89 i „Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 17/93, 3/96, 39/03 i 74/04 - u daljem tekstu: ZOO) propisano je ugovorna obaveza može se sastojati u davanju, činjenju nečinjenju ili trpljenju (stav 1.). Ona mora biti moguća, dopuštena i određena, odnosno određiva (stav 2.).

Prema odredbi člana 50. stav 1. ZOO predmet obaveze je određiv ako ugovor sadrži podatke pomoću kojih se može odrediti ili su strane ostavile trećem licu da ga odredi.

Prema utvrđenju nižestepeni sudova, koje u smislu odredbe člana 240. stav 2. ZPP ne može biti predmet ispitivanja u ovom revizionom postupku, u vrijeme zaključenja darovnog ugovora 1992. godine sve parcele koje su navedene u darovnom ugovoru bile su upisane sa istom kulturom i površinom u p.l. br. 119 k.o. B.G., osim parcele 55/2 koja je tada bila upisana kao njiva 4. klase, površine 2.781 m² i njiva 8 klase površine 8.223 m², dok je u predmetnom ugovoru označena parcela k.č. broj 55/2 P. kuća 112 m², dvorište 500 m² i njiva 1.039+8.223 m² (ukupno 9.834 m²). Utvrđeno je da na ovoj parceli nije bilo upisanih objekata i da se radi o pogrešnim podacima koji se tiču kulture i površine ove parcele. Reambulacijom koja je provedena 1993. godine je izmijenjen oblik i površina parcela bez promjena granica posjeda, pa je identitet nepokretnosti koje su bile predmet ugovora utvrđen prema sada važećim podacima iz katastarskog operata. Kad se ima u vidu sadržaj odgovora na tužbu i utvrđenje zasnovano na iskazima tuženih i svjedoka proizilazi da identitet predmetnih nepokretnosti među strankama nije bio sporan, tuženi su suštinski osporavali ugovor o poklonu tvrdnjom da je darodavac, otac stranaka, S.K., 2010. godine raspolagao ovim nepokretnostima u korist svih stranaka. Iz iskaza stranaka proizilazi je da su predmetne nepokretnosti vanknjižna svojina njihovog oca S., da se radi o dijelu nepokretnosti na kojima su sagrađene stara i nova kuća te štala i prateći objekti seoskog domaćinstva. Tužilac je u

vrijeme gradnje nove kuće 1981. godine u vrijeme zaključenja predmetnog ugovora i nakon toga sve do 2008. godine živi u zajedničkom domaćinstvu sa roditeljima.

Shodno navedenom predmet spornog ugovora o darovanju je označen kao odrediv predmet obaveze. Iz naprijed navedenog utvrđenja proizilazi da su predmet ugovora bile tačno određene parcele iz p.l. br. 119 k.o. B.G. i sve parcele, osim parcele k.č. broj 55/2, po površini kulturi i klasi odgovarale su stanju katastarskog operata. Za parcelu k.č. broj 55/2, iz ugovora proizilazi da je predmet poklona bila cijela parcela (kao i ostale cijele parcele), pa s obzirom na to, i imajući u vidu utvrđenje zasnovano na nalazu vještaka geodetske struke da na ovoj parceli nisu bili evidentirani objekti, proizilazi da su u ugovoru označeni pogrešni podaci o kulturi i površini navedene parcele. Sve parcele iz ugovora identifikovane su prema sadašnjim oznakama u katastarskom operatu, koje su prema utvrđenju zasnovanom na nalazu vještaka nastale reambulacijom. Shodno navedenom, utvrđujuća presuda u pogledu identiteta predmetnih nepokretnosti, suprotno tvrdnji revizije, donesena je pravilnom primjenom odredbe člana 54. stav 1. ZPP u vezi sa članom 46. i članom 50. stav 1. ZOO.

Tuženi valjanost ugovora, tokom postupka i u reviziji, osporavaju tvrdnjom o raspodjeli predmetnih nepokretnosti koju je pravni prednik tuženih izvršio 2010. godine. Tuženi tvrde i da je tada izvršeno cijepanje parcela i da su formirane parcele sadašnjeg oblika i površina.

Sve predmetne nepokretnosti u vrijeme zaključenja predmetnog ugovora, kao i sada, u katastarskom operatu upisane su na imenu posjednika S.K. sa 1/1 dijela. Među strankama nije bilo sporno da ove nepokretnosti predstavljaju vanknjižnu svojinu njihovog oca, te su u ostavinskom postupku označene kao ostavinska imovina ostavioca S.K. Okolnost da je položaj i oblik parcela promijenjen reambulacijom 1993. godine izvršenom po službenoj dužnosti, kako je to utvrđeno na temelju nalaza vještaka geodetske struke, ili na osnovu cijepanja izvršenog po nalogu S.K. 2010. godine, na čemu insistira revizija, u konkretnom slučaju nije relevantna. To iz razloga jer granice parcela nisu promijenjene i jer je ostao nepromijenjen posjednik parcela. Shodno tome valja zaključiti da je dogovor o podjeli parcela iz 2010. godine, koji je postignut između S.K. i njegovih nasljednika (tužioca i tuženih), prema utvrđenju zasnovanom na iskazu tuženih i svjedoka usmeno ustupanje i raspodjela imovine. Ovo ustupanje ne proizvodi pravno dejstvo u smislu odredbe člana 129. stav 2. u vezi sa članom 128. Zakona o nasljeđivanju („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 1/09, 55/09, 91/16, 28/19 i 82/19 - u daljem tekstu: ZN), prema kojoj ugovor o ustupanju i raspodjeli imovine za života mora biti notarski obrađena isprava. Nema uslova ni da se ovo ustupanje smatra poklonom u korist tuženih u smislu odredbe člana 132. ZN, jer je i za formalno pravnu valjanost ugovora o poklonu potrebna notarska obrada.

Suprotno reviziji, tvrdnja tuženih da je otac stranaka 2010. godine usmeno podijelio predmetne nepokretnosti, u materijalno pravnom smislu, ne može poslužiti kao osnov za zaključak da je predmetni ugovor fiktivan (član 66. stav 1. ZOO). Revizija ukazuje i da je predmetni ugovor zaključen i sa manama volje (prijetnja, zabluda, prevara). Mane volje bi bile razlog za rušljivost (poništenje) ugovora. Poništenje uvijek djeluje ubuduće, pa s obzirom da tuženi, kao ni njihov pravni prednik, nisu tražili poništenje ugovora, to pitanje ne može se rješavati kao prethodno pitanje u ovoj parnici. Isto tako iz stanja spisa proizilazi nespornim da S.K. nije tražio opoziv (raskid) predmetnog ugovora iz razloga naknadnog osiromašenja ili grube neblagodarnosti. Shodno navedenom nema mjesta zaključku da je predmetni ugovor ništav niti da je izgubio pravno dejstvo na način propisan zakonom.

U članu II spornog ugovora darodavac je za sebe i svoju suprugu ugovorio pravo doživotnog uživanja predmetnih nepokretnosti. Pravo doživotnog uživanja je lična služnost i stvarno pravo na tuđoj stvari, koje, suprotno tvrdnji revizije, ne dovodi u sumnju sadržaj prirodu i svrhu ugovora o poklonu.

Drugostepeni sud je odluku o troškovima postupka donio pravilnom primjenom Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 68/05 – u daljem tekstu: Tarifa), s obzirom na vrijednost predmeta spora koja je egzistirala u određenoj fazi postupka. Troškovi za sastavljanje tužbe i za pristup na dva ročišta (04.03.2019 i 25.04.2019. godine), određeni su prema vrijednost predmeta spora od 1.000,00 KM koja je bila označena u tužbi, a troškovi za tri održana ročišta prema vrijednosti predmeta spora od 35.000,00 KM koja je označena na ročištu 26.09.2019. godine, a na osnovu člana 2. Tarifni broj 2. Tarife. Paušalna nagrada i nagrada za vrijeme odmjerene su pravilnom primjenom Tarifnog broja 9. i 12. Tarife, te su ukupni troškovi zastupanja odmjereni pravilnom primjenom člana 14. Tarife.

Iz navedenih razloga o reviziji tuženih odlučeno je kao u izreci, a na osnovu odredbe člana 248. ZPP.

Navodi odgovora na reviziju nisu imali uticaja na odluku o reviziji, pa se troškovi sastavljanja odgovora na reviziju ne mogu smatrati neophodnim troškovima ovog revizionog postupka u smislu odredbe člana 387. stav 1 ZPP. Zbog toga je odbijen zahtjev tužioca za naknadu troškova za sastavljanje odgovora na reviziju u iznosu od 1.125,00 KM.

Predsjednik vijeća
Tanja Bundalo

Tačnost otpravka ovjerava
rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić